

Hallintovaliokunta

Tiistai 24.1.2023 klo 12.15—14.00

Läsnä

puheenjohtaja Mari Rantanen ps
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Hanna Holopainen vihr (5, 6, 7, 8) (4, 9 osittain)
jäsen Mika Kari sd (5) (4, 6 osittain)
jäsen Mikko Kärnä kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Mats Löfström r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Mauri Peltokangas ps (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Juha Pylväs kesk (10) (9 osittain)
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Matti Semi vas
jäsen Jenna Simula ps (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Kari Tolvanen kok
jäsen Heikki Vestman kok (6, 7, 8) (5, 9 osittain)
varajäsen Ben Zyskiewicz kok (5) (4, 6 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 273/2022 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 84/2022 vp

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 84/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

4. Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS toimenpiteistä julkisen sektorin yhteentoimivuuden korkean tason saavuttamiseksi unionissa (Yhteentoimiva Eurooppa -säädös)

Toissijaisuusasia TS 89/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS toimenpiteistä julkisen sektorin yhteentoimivuuden korkean tason saavuttamiseksi unionissa (Yhteentoimiva Eurooppa -säädös) / A4

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Hallintovaliokunta on 18.1.2023 pitämässään kokouksessa käsitellyt asetusehdotusta koskevaa valtioneuvoston kirjelmää U 98/2022 vp teemalla asetusehdotuksen oikeusperusta ja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisuus (TS 89/2022 vp) ja kuullut asiantuntijoina lainsäädäntöneuvos Viveca Stilliä ja neuvottelevaa virkamiestä Suvi Remestä valtiovarainministeriöstä, lainsäädäntösihteri Liisa Reunasta valtioneuvoston kansliasta ja professori Juha Raitiota. Lisäksi valiokunta on saanut kirjalliset asiantuntijalausunnot oikeusministeriöstä ja professori Jukka Snelliltä.

Valiokunta on 19.1.2023 pitämässään kokouksessa päättänyt, että asetusehdotus (KOM/2022/270 lopullinen) otetaan myös toissijaisuusasianä käsiteltäväksi ja laaditaan asiassa lausuntoluonnos.

Sihteri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain 29 §:n ja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 243/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain 29 §:n ja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain 22 §:n muuttamisesta / A5
Eriävä mielipide erivämielipide_ps_HE_243_2020_vp_24012023.pdf

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 20.1.2023 jaetun lausuntoluonnoksen.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Peltokangas ehdotti ed. Simulan kannattamana, että valiokunnan perustelujen kappaleeseen 6 lisätään ennen kappaleen viimeistä virkettä: ”Valiokunta pitää perusteltuna, että 309 §:n 2 ja 3 momentin mukaisessa virka-avun tilanteessa Liikenne- ja viestintävirastolla tulee oikeus luovuttaa poliisille, suojelupoliisille ja Puolustusvoimille tapauksen selvittämisen kannalta välttämättömät tiedot viesteistä sekä välitys-

Pöytäkirja HaVP 131/2022 vp

tiedoista ja sijantiedoista taikka luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä ja olemassaolosta. Tietojen luovuttamisella ei saa kuitenkaan rajoittaa luottamuksellisen viestin ja yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä".

Ed. Peltokangas ehdotti myös ed. Simulan kannattamana, että kappaleeseen 9 lisätään ennen kappaleen viimeistä virkettä: "Esityksessä tuodaan myös esille tarve kattavaan tilannekuvaan kyberuhkien ennakoinniseksi ja poikkeamien havaitsemiseksi mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Tiedonvaihdon asetettu korkea kynnyks ei kuitenkaan tässä mielessä tue aikaista reagointia ja vahinkojen ja vaikutusten estämistä." Lisäksi viimeiseen virkkeeseen lisätään sana "erittäin vakavaksi" ennen sanaa tietoturvaloukkauksia.

Lisäksi ed. Peltokangas ehdotti ed. Simulan kannattamana, että perusteluihin lisätään uusi kappale 9 a: "Valiokunta on saamansa selvityksen perusteella havainnut, että 319 a §:n osalta puutteena sen, että jotta tilanne voitaisiin tunnistaa riittävän laajamittaiseksi ja vakavaksi, sen vaikutusten tulisi olla jo laajahkolle levinneitä ja suhteellisen täsmällisesti tunnistettuja. Vakavien tietoturvaloukkausten selvittelyn alkuvaiheissa tällaista täsmällistä tietoa ei ole asiantuntijalausunnoista ilmenevällä tavalla välttämättä saatavilla ja tilannekuva täsmentyy asian selvittämisen edetessä. Edellä mainitun pykälän nojalla tapahtuva tiedonvaihto olisi näissä tilanteissa aina jossakin määrin jälkikäteistä. Myös säädöksen perusteluissa todetaan, että merkittävän tietoturvaloukkauksen tai sen uhkan vaikutukset tulee kohdistua yhteiskunnan kannalta elintärkeisiin toimintoihin ja niihin liittyviin tietoinnintoihin. Perusteluilla on valiokunnan käsityksen mukaan hieman nostettu soveltamiskynnystä siitä, mitä varsinaisen pykälän sanamuodon perusteella voi päätellä. Valiokunnan käsityksen mukaan viranomaisen oikeus luovuttaa tietoja omaehtoisesti tulisi ilmetä suoraan ehdotetun lain 319 a §:n 1 momentista eikä ainoastaan perustelutekstissä. Liikenne- ja viestintäviraston oikeutta luovuttaa tietoja edelleen tulisi täsmentää siten, että poliisilta sekä mahdollisesti muilta turvallisuusviranomaisilta saatuja tietoja saisi luovuttaa edelleen vain tiedot luovuttaneen tahon suostumuksella".

Ed. Peltokangas ehdotti ed. Simulan kannattamana, että perusteluihin lisätään kappaleen 10 loppuun: "Erityistä huomiota valiokunta kiinnittää poliisin oikeuteen saada tietoja 319 a §:n nojalla. Valiokunnan näkemyksen mukaan poliisin osalta kyseessä merkittävä epäsuhta tiedon luovutussäännöksissä. Asia edellyttää viesteihin liittyvien tietojen poliisille luovuttamisen osalta kiireellistä jatkovalmistelua. Valiokunnan näkemyksen mukaan lainsäädännön tulee kyetä vastaamaan nopeasti ja ennalta-arvaamattomalla tavalla muuttuvaan turvallisuustilanteeseen mahdollisimman tehokkaalla tavalla".

Päätettiin äänestää ehdotuksista yhdellä kertaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8-6 lausuntoluonnos hyväksyttiin.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Pj. Rantanen, ed Peltokangas, Simula, Tolvanen, Vestman ja Zyskovich varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Eriävä mielipide on toimitettava sihteerille tiistaina 24.1.2023 klo 14.00 mennessä.

Pöytäkirja HaVP 131/2022 vp

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: Pj. Rantanen, ed Peltokangas, Simula, Tolvanen, Vestman ja Zyskovich, liite B5.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle kirkkolaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 108/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 108/2022 vp HaV 24.01.2023 hallitusneuvos Hanna Kiiskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto / A6
Asiantuntijalausunnon liite HE 108/2022 vp HaV 24.01.2023 hallitusneuvos Hanna Kiiskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto / esitys / B6
Asiantuntijalausunto HE 108/2022 vp HaV 24.01.2023 kirkkoneuvos Pirjo Pihlaja, Kirkkohallitus Asiantuntijalausunto / C6
Asiantuntijalausunnon liite HE 108/2022 vp HaV 24.01.2023 kirkkoneuvos Pirjo Pihlaja, Kirkkohallitus Asiantuntijalausunto / esitys / D6
Asiantuntijalausunto HE 108/2022 vp HaV 24.01.2023 eläkerahaston johtaja Juha Tuohimäki, Kirkon eläkerahasto Asiantuntijalausunto / E6
Asiantuntijalausunto HE 108/2022 vp HaV 24.01.2023 työmarkkinajohtaja Anna Kaarina Piepponen, Kirkon työmarkkinalaitos Asiantuntijalausunto / F6

Etäkuuleminen

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- hallitusneuvos Hanna Kiiskinen, opetus- ja kulttuuriministeriö, liite
- kirkkoneuvos Pirjo Pihlaja, Kirkkohallitus, liite
- eläkerahaston johtaja Juha Tuohimäki, Kirkon eläkerahasto, liite
- työmarkkinajohtaja Anna Kaarina Piepponen, Kirkon työmarkkinalaitos, liite

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 255/2022 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 33/2022 vp
Vastine HE 255/2022 vp HaV 24.01.2023 sisäministeriö / A7

Vastine

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- sisäministeriö, liite

8. Muut asiat

Keskusteltiin asian HE 31/2022 vp asiantuntijasuunnitelmasta.

Keskusteltiin asian HE 208/2022 vp asiantuntijasuunnitelmasta.

Todettiin valiokunnassa vireillä olevat asiat.

Pöytäkirja HaVP 131/2022 vp

9. Hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 207/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 työllisyysjohtaja Regina Saari, Tampereen kaupunki Asiantuntijalausunto / A9
Asiantuntijalausunnon liite HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 työllisyysjohtaja Regina Saari, Tampereen kaupunki Asiantuntijalausunto / esitys / B9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 työllisyyskoordinaattori Kaisu Lempinen, Loviisan kaupunki Asiantuntijalausunto / C9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 kehitysjohtaja Salla Korhonen, Paltamon kunta Asiantuntijalausunto / D9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 palvelujohtaja Mika Salo, Uudenmaan TE-toimisto Asiantuntijalausunto / E9
Asiantuntijalausunnon liite HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 palvelujohtaja Mika Salo, Uudenmaan TE-toimisto Asiantuntijalausunto / esitys / F9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 palvelujohtaja Tiia Piikki, Kaakkois-Suomen TE-toimisto Asiantuntijalausunto / G9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 johtaja Kjell Henrichson, Varsinais-Suomen TE-toimisto Asiantuntijalausunto / H9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 Helsingin kaupunki Asiantuntijalausunto / I9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 Vaasan kaupunki Asiantuntijalausunto / J9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 Kemin kaupunki Asiantuntijalausunto / K9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 Lapin TE-toimisto Asiantuntijalausunto / L9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 Pohjois-Karjalan TE-toimisto Asiantuntijalausunto / M9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Asiantuntijalausunto / N9
Asiantuntijalausunto HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Asiantuntijalausunto / O9
Lisäselvitys HE 207/2022 vp HaV 24.01.2023 professori Olli Mäenpää / P9

Etäkuuleminen

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- työllisyysjohtaja Regina Saari, Tampereen kaupunki, liite
- työllisyyskoordinaattori Kaisu Lempinen, Loviisan kaupunki, liite
- kehitysjohtaja Salla Korhonen, Paltamon kunta, liite
- palvelujohtaja Mika Salo, Uudenmaan TE-toimisto, liite
- palvelujohtaja Tiia Piikki, Kaakkois-Suomen TE-toimisto, liite
- johtaja Kjell Henrichson, Varsinais-Suomen TE-toimisto, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- Helsingin kaupunki, liite
- Vaasan kaupunki, liite
- Kemin kaupunki, liite
- Lapin TE-toimisto, liite
- Pohjois-Karjalan TE-toimisto, liite
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, liite
- Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, liite

Lisäselvitys

- professori Olli Mäenpää, liite

Pöytäkirja HaVP 131/2022 vp

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuntoa:
- Heinolan kaupunki

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 25.1.2023 klo 11.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne